

Posudek

vedoucího práce na bakalářskou práci Lucie Levinské

Úvod do problematiky kašrutu.

Ve své bakalářské práci se Lucie Levinská zabývá jednou z oblastí rabínského práva spadající do oblasti náboženského práva, tzv. isura – tzn. zakázaného a dovoleného, kterou jsou ustanovení o povolených a zakázaných pokrmech. Tato oblast je obvykle zjednodušeně nazývána kašrut.

V úvodu ke své práci ukazuje, že v judaismu sice existují stanovené halachické předpisy a ustanovení, avšak na rozdíl od jiných náboženských systémů jsou i tyto předpisy a ustanovení předmětem diskusí a různých názorů, tedy nepředstavují dogmata. Toto dokládá vybranými pasážemi z pramenů rabínského práva, Mišny a Talmudu. V závěru tohoto úvodu pak Levinská konstatuje, že předložená práce si klade za cíl seznámení se základními předpisy kašrutu a terminologií a etymologií výrazů, které jsou s touto oblastí halachy spojeny.

Za tímto úvodem následují hlavní části práce: předpisy vztahující se k pokrmům, vysvětlení a vývoj pojmů týkajících se kašrutu, popis a rozdělení povolených a zakázaných živočichů a jídel.

Celá práce je ukončena závěrem a soupisem použité literatury.

V první kapitole oddílu o předpisech vztahujících se k pokrmům uvádí Levinská rabínská odůvodnění ustanovení o pokrmech. **Správně se zde sice zmiňuje současně o povolených a zakázaných manželstvích, avšak podle mého názoru není z jejího pojednání příliš jasný vztah mezi jídlem a manželskými svazky. Zde by bylo nutno poukázat na členění halachy na isura a mamona a vyložit, že obojí, jak jídlo tak manželství patří do oblasti náboženského práva – isura.**

Následují předpisy vyplývající z Tóry – tzv. mi-de-orajta a předpisy vytvořené halachickými autoritami, tzv. mi-de-rabanan. **Zde by bylo vhodné vyložit význam těchto termínů a charakterizovat zákony a zákonné normy takto označované a vztah mezi nimi.**

Označení těchto dvou kapitol je kromě toho poněkud nepřesné, protože obě pojednávají o problematice mléka a masa, přičemž v první je na začátku citováno ustanovení Tóry (*mi-de-orajta*) a pak již následují různá další omezení, které jsou rabínským rozšiřováním ustanovení Tóry. O nich je pak dále pojednáváno v navazující kapitole. Na s.23 je zmíněn termín *minhagim*. Měla by být alespoň stručně zmíněna jeho úloha jako jednoho z právních pramenů práva.

Ve 3.kapitole jsou vyloženy termíny vážící se k kašrutu. Zde bych autorce vytkl nedostatečný poznámkový aparát. V podstatě cituje pouze EP bible, při tom se tam však vyskytují texty, které v EP nemohou být – Raši a různé halachické vývody. Nejsem si zcela jistý, zda autorce je dostatečně jasný Rašiho komentář, který v překladu cituje na s.29.

Příliš stručný je výklad termínu *nevela* – např. není zmíněno, že tímto termínem je označováno rituálně čisté zvíře, které nebylo zabito předepsaným způsobem. Dostí podrobně se autorka zabývá problematikou rituální porážky – *schity*. Zde by mělo být zmíněno, kdy termín *šachat*, *šchita* nabyl významu rituální porážky.

4. kapitola je věnována výčtu povolených a zakázaných živočichů a jídel. Oddíl věnovaný ptákům je vhodně doplněn i o pobiblické prameny. Na s.46, kde autorka zmiňuje zásadu *minhag mevatel halacha*, by bylo třeba alespoň stručně vyložit tuto zásadu; dále mi není zcela jasné, zda se spíše nejedná o tradici jako jeden z právních pramenů halachy.

Závěr: Autorka si vybrala náročné téma pro svou bakalářskou práci. Mohla vycházet v podstatě pouze z cizojazyčné literatury. Ve své práci prokázala, že je dobře jazykově vybavena a je schopna s touto literaturou pracovat. Prokázala též, že zvládla problematiku kašrutu i z hlediska pobiblických rabínských ustanovení. Práce přes výše uvedené připomínky zcela odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce a hodnotím jí jako velmi dobrou.

V Praze dne 1.5.2008

Doc. Bedřich Nosek